

ARCHEOLOGIA POLSKI

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM LXVI

2021

WARSZAWA
2021

T o m r e c e n z o w a n y

S k ł a d R e d a k c j i N a u k o w e j:

Redaktor: MARIA DEKÓWNA

Z-ca Redaktora: TOMASZ PUROWSKI

Sekretarz: JOLANTA SADOWSKA-TOPÓR

Członkowie Redakcji: ROMUALD SCHILD, HANNA KOWALEWSKA-MARSZAŁEK

S k ł a d K o m i t e t u R e d a k c y j n e g o:

JOSEF BÁTORA (Bratysława), FELIX BIERMANN (Szczecin),

JOHAN CALLMER (Lund), HANNA KÓČKA-KRENZ (Poznań),

SARUNAS MILISAUSKAS (Buffalo), MARIAN RĘBKOWSKI (Szczecin/Warszawa),

DANICA STAŠŠÍKOVÁ-ŠTUKOVSKÁ (Nitra),

EKATERINA STOLYAROVA (Moskwa), NATALIE VENCLOVÁ (Praga)

A d r e s R e d a k c j i:

Instytut Archeologii i Etnologii PAN

00-140 Warszawa, al. Solidarności 105

tel. (0-22) 620 28 81 do 84 wewn. 138, 171

e-mail: archeologia.polski@wp.pl

K o r e k t a:

Dorota Cyngot

PL ISSN 0003-8180

© Copyright by Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Warszawa 2021

Wszystkie artykuły w tym tomie są opublikowane w wolnym dostępie
na licencji CC BY 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

All articles in this volume are published in an open access
under the CC BY 4.0 license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form
or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording,
or any information storage and retrieval system, without permission from
the copyright owner.

D T P:

Janusz Świnarski

D r u k:

Partner Poligrafia, Białystok

Nakład 250 egz., papier offset 90 g
Druk ukończono w listopadzie 2021 r.

SPIS TREŚCI

Jubileusz Profesora Zbigniewa Bukowskiego (B o g u s ł a w G e d i g a).....	7
The Jubilee of Professor Zbigniew Bukowski	10
Bibliografia prac prof. dr. hab. Zbigniewa Bukowskiego za lata 2002–2020 (T o m a s z P u r o w s k i).....	13
Profesor dr hab. Romuald Schild. Kontynuacja działalności naukowej w latach 2008–2021 (M i c h a ł K o b u s i e w i c z).....	15
Professor Romuald Schild. Continued research in 2008–2021.....	17
Bibliografia prac prof. dr. hab. Romualda Schilda za lata 2017–2020 (H a l i n a K r ó l i k, T o m a s z P u r o w s k i).....	19

METODY I METODOLOGIA

Stanisław Tabaczyński , Some observations on palaeosociology, social interactions, polysemantisation of culture and the theoretical writings of Leo Klejn from the Polish perspective	21
Kilka uwag o paleosocjologii, relacjach społecznych, polisemantyzacji kultury i teoretycznych pracach Leo Klejna – z polskiej perspektywy.....	28
D o r o t a C y n g o t, Polisemantyzacja kultury – dzieje pojęcia.....	29
Polysemantisation of culture – the history of the concept	50

STUDIA

G a b r i e l ě G u d a i t i e n ě, The quest for palaeolithic art in the Neris river valley, Central-Eastern Lithuania	53
T a d e u s z G a l i Ń s k i, Grób kultury maglemoskiej w Bolkowie na Pomorzu Zachodnim Maglemosian Culture grave in Bolków, Western Pomerania.....	71
P r z e m y s ł a w D u l ě b a, P a w e ł K o n c z e w s k i, K a t a r z y n a K r ó l, A g a t a A u g u s t y n i a k, A n d r z e j W a s i l e w s k i, Groby kultury lateńskiej z Wiązowa na Dolnym Śląsku	89
The La Tène Culture graves from Wiązów in Lower Silesia.....	93
M i c h a ł D z i k, L u d w i k d e F l e u r y i w c z e s n o ś r e d n i o w i e c z n e c m e n t a r z y s k a z g r o b a m i w o b u d o w a c h k a m i e n n y c h n a W y s o c z y Ź n i e K o l n e Ń s k i e j	116
Louis de Fleury and the early medieval cemetery sites with cist graves in the Kolno Upland	175

Michał Auch, Wczesnośredniowieczna ceramika szkliwiona z badań na terenie zespołu rezydencjonalno-sakralnego na Wysokiej Górcie w Chełmie.....	183
Early medieval glazed ceramics from the excavation of the residential and religious complex at the Wysoka Górka site in Chełm	242
Kamil Kajkowski, Maski z Opola w kontekście obrzędowości średniowiecznych Słowian	245
Masks from Opole in the context of medieval Slavic rites	283

DYSKUSJE I POLEMIKI

Marian Rębkowski, Michał Kara, Skandynawowie nad Parsętą, czyli przyczynek do dziejów polskiej archeologii w 2 połowie XX w. Glosa polemiczna do artykułu Władysława Duczko	285
The Scandinavians on the Parsęta: a contribution to the history of Polish archaeology in the second half of the 20 th century. Polemical comment to the article by Władysław Duczko	297

RECENZJE

Monographie de la grotte Chauvet-Pont d'Arc, 1, Atlas de la grotte Chauvet-Pont d'Arc, Jean-Jacques Delannoy, Jean-Michel Geneste red. (Hanna Kowalewska - Marszałek).....	301
Katja Winkler, Ahrensburgien und Swiderien im mittleren Oderraum. Technologische und typologische Untersuchungen an Silexartefakten der Jüngerer Dryaszeit (Tadeusz Galiński).....	309

KRONIKA

Prof. dr hab. Stanisław Tabaczyński, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk (1.04.1930–28.11.2020) (Andrzej Buko).....	317
Bibliografia prac prof. dr hab. Stanisława Tabaczyńskiego za lata 2016–2021 (Dorota Cyngot)	320
Prof. dr hab. Zygmunt Krzak (12.07.1933–23.06.2020) (Krzysztof Kowalski).....	321
Bibliografia prac prof. dr hab. Zygmunta Krzaka za lata 2004–2020 (Dorota Cyngot)	323
Doc. dr hab. Andrzej Niewęglowski (2.03.1932–14.12.2020) (Maria Dekówna).....	326
Bibliografia prac doc. dr hab. Andrzeja Niewęglowskiego (Maria Dekówna, Tomasz Purowski, Jolanta Sadowska-Topór).....	330

Pełne wydania tomów „Archeologii Polski” znajdują się na stronie:
<https://journals.iaepan.pl/apol>

Complete issues of “Archeologia Polski” are to be found at: <https://journals.iaepan.pl/apol>

„Archeologia Polski” jest indeksowana w bazach: Scopus, DOAJ
i Copernicus Journals Master List

“Archeologia Polski” is indexed in Scopus, DOAJ and Index Copernicus Journals Master List

OD REDAKCJI

„Archeologia Polski” jest wydawnictwem ciągłym, w którym zamieszczane są artykuły zawierające ujęcia ogólne, syntetyzujące, omawianych zagadnień. Publikujemy w nim prace z zakresu metodologii i metodyki badań archeologicznych oraz dyscyplin współpracujących z archeologią, a także studia dotyczące problematyki prehistorii oraz wczesnych dziejów ziem polskich na tle europejskim. Każdy zeszyt zawiera również dział polemik i dyskusji oraz recenzje literatury polskiej i obcej, głównie archeologicznej, lecz również prac z zakresu dyscyplin z archeologią współpracujących.

Artykuły i recenzje przekazywane do druku w „Archeologii Polski” prosimy opracowywać według zasad opublikowanych w tomie 61: 2016, s. 279 nn. naszego periodyku, oraz na stronie internetowej: www.iaepan.edu.pl.

Warunki zamawiania „Archeologii Polski”

Institucje i osoby prawne mogą kierować zamówienia na adres:

**Institut Archeologii i Etnologii PAN; al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa,
numer konta w BANK BGK 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001
z dopiskiem „Archeologia Polski”**

Zachęcamy do składania zamówień w naszej księgarni internetowej na stronie:

www.iaepan.edu.pl

tel. (+ 48 22) 620 28 81 ÷ 86, w. 114, (+ 48 22) 652 19 59; bookshop@iaepan.edu.pl

Po otrzymaniu zamówienia prześlemy tom wraz z rachunkiem (cena numeru plus opłata przesyłki). Bieżące i wcześniejsze numery można nabyć lub zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) w Księgarni IAE PAN, al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, bookshop@iaepan.edu.pl

Subscriptions orders for “Archeologia Polski” available directly
from Institute of Archaeology and Ethnology
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland

The subscription rate is EURO 44 & postage. Payment should be made by credit card,
by International Money Order sent to
BANK BGK 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001

or by a check made payable to **Institut Archeologii i Etnologii PAN;**
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland

We recommend using an order form available in the Institute's bookshop on our website:
www.iaepan.edu.pl

For the exchange write, please, to

Instytut Archeologii i Etnologii PAN – Biblioteka
al. Solidarności 105, PL 00-140 Warszawa, Poland
tel. (+ 48 22) 620 28 81 ÷ 86 int. 175

Orders regarding all publications of the Institute of Archaeology and Ethnology should be addressed to the Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences, al. Solidarności 105, PL-00-140 Warszawa, Poland, tel. + 48 22 620 28 81 ÷ 86 int. 114, fax + 48 22 624 01 00 (Warsaw). We recommend using an order from available in the Institute's bookshop on our website:

www.archaeology.pl
or
bookshop@iaepan.edu.pl

Payment must be made by International Money Order sent to BANK BGK No 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001 or by check payable to Instytut Archeologii i Etnologii PAN, al. Solidarności 105, PL-00140 Warszawa, Poland